

A. van Campenhout

Beeld over beeld

In de achttiende eeuw beschrijft de Engelse kunstenaar Alexander Cozens hoe vanuit een spontaan getekende vlek een beeld kan ontstaan. De toevallige vormen van die eerste, ruwe schets suggereren richtingen waarin het getekende kan evolueren binnen het concept van een groter geheel.¹ Met eenzelfde vrijheid begint A. van Campenhout aan de opbouw van een beeld. Zijn tekeningen groeien uit zwarte houtskoolstrepen en zijn gebaseerd op een mix van waarnemen, intuïtie en voorzichtige planning. Juist in de flexibiliteit, in het ontvankelijke en in het onthullende van de tekening, waarin de lijn een constante is, heeft de kunstenaar zijn vorm gevonden.

Tekenen is voor A. van Campenhout een direct proces van doen, van afwegingen die in het maakproces zichtbaar blijven. Hij is bedachtzaam en langdurig bezig, waarbij hij lijnen als draden in elkaar verweeft. "Ik kan alles tekenen wat ik wil; ik kan ook rond markeringen heen werken, in een omtrekkende beweging; of ik kan me laten leiden door wat de tekening voorschrijft." Nu eens ontstaat een grid, dan weer is het handschrift botter, sneller, veeleer open. De lijnen zorgen voor transparantie of densiteit en sturen de blik. Bij elke beslissing probeert de kunstenaar een reeks alternatieven te vinden. Dingen kunnen ook in de kantlijn ontstaan of eenvoudigweg het begin van een tekening zijn, en mogen dat blijven.

A. van Campenhout stapelt lagen op elkaar en dat markeert sporen – beeld over beeld, ook al omdat de houtskool in het papier doordringt of er soms op blijft liggen, wat bij lichtinval andere reflecties geeft. Het abstracte totaalbeeld balanceert tussen 'wat is', 'wat kan worden' en 'wat kan zijn'. In die schemerzone blijft veel in het ongewisse, ondanks de structuur. Wanneer is wit een leegte en wanneer is het materie op de voorgrond? In welke diepte ligt het raster? De tekening kan roteren, van schaal veranderen, als beeld een achterkant tonen.

A. van Campenhout zoekt spanning in de ritmiek van zuiver wit en pikzwart, met nuanceringen tussenin: "Je ziet iets, maar het bevindt zich nergens; drama met een ziel; in puur zwart-wit toch een vorm." Associaties versterken de stemming. Het raster wordt dan een stenen muur, de lijnen gevangenstralies. "Ze ogen abstract, al herbergen ze in hun schemerduister tal van verwijzingen, herinneringen, reminiscenties, en ook droefenis. Het zijn de craquelures van, naar zijn eigen zeggen, 'de menselijke conditie', die hij in het grijs of het zwart met houtskool of krijt wil weergeven."² Het hele blikveld wordt door de tekening gevuld. In die ruimte is de toeschouwer zoals een voetballer op het veld. Hij probeert vat te krijgen, denkt iets te herkennen maar grijpt ernaast.

A. van Campenhout omschrijft het ook als volgt: "De wereld gaat trillen. De over elkaar liggende tekeningen, ervaringen en herinneringen worden landschappen die je in je draagt. Ik beschouw de tekening als het residu van pogingen, omdat het onmogelijk is dat – of iets – te pakken en vast te houden. De houtskool die daarbij op de grond valt, is een restant van wat dienstbaar is geweest, in een verglijden van tijd."

Lut Pil

A. van Campenhout

Image over image

In the eighteenth century, the English artist Alexander Cozens describes how an image can emerge from a spontaneously drawn spot. The chance shapes of that first, rough sketch suggest directions in which the drawn can evolve within the concept of a larger whole (1). With the same freedom, A. van Campenhout begins the construction of an image. His drawings grow out of black charcoal strokes and are based on a mix of observation, intuition and careful planning. It is precisely in the flexibility, in the receptive and in the revealing of the drawing, in which the line is a constant, that the artist has found his form.

For A. van Campenhout, drawing is a direct process of doing, of considerations that remain visible in the creative process. He is thoughtful and prolonged, weaving lines together like threads. 'I can draw anything I want; I can also work around markings, in a circumferential motion; or I can be guided by what the drawing dictates.' Sometimes a grid emerges, other times the handwriting is blunter, faster,

more open. The lines provide transparency or density and direct the gaze. With each decision, the artist tries to find a range of alternatives. Things can also arise in the margin or simply be the beginning of a drawing, and may remain so.

A. van Campenhout stacks layers on top of each other and this marks traces - image over image, also because the charcoal penetrates the paper or sometimes remains on it, giving different reflections when lit. The abstract overall image balances between 'what is', 'what can become' and 'what can be'. In that twilight zone, much remains in limbo, despite the structure. When is white a void and when is it matter in the foreground? In what depth does the grid lie? The drawing can rotate, change scale, show a backside as an image.

A. van Campenhout seeks tension in the rhythms of pure white and pitch-black, with nuances in between: 'You see something, but it is nowhere; drama with a soul; in pure black and white still a form.' Associations amplify the mood. The grid then becomes a brick wall, the lines prison rays. 'They look abstract, though in their dim darkness they harbour numerous references, memories, reminiscences, and also sadness. They are the craquelures of, in his own words, 'the human condition', which he wants to render in grey or black with charcoal or chalk.' (2) The entire field of vision is filled by the drawing. In that space, the spectator is like a footballer on the pitch. He tries to get a grip, thinks he recognises something but misses it.

A. van Campenhout also describes it as follows: 'The world vibrates. The superimposed drawings, experiences and memories become landscapes that you carry inside you. I regard the drawing as the residue of attempts, because it is impossible to grab that - or anything - and hold it. The charcoal that falls to the ground in the process is a residue of what has been serving, in a passing of time'

Lut Pil

---

¹ Charles A. Cramer, 'Alexander Cozens's New Method: The Blot and General Nature', in *The Art Bulletin*, 79, 1, maart 1997, p. 113.

² Paul Depondt, 'Het schemerduister van een tekening', in A. van Campenhout, Jan Willem den Hartog en Alex De Vries, *A. van Campenhout*, Den Haag: Uitgeverij De Zwaluw, 2011, p. 7.